

A gyepterkezelés szerepe a pókközösségek diverzitásában

Szmatona -Túri Tünde¹, Vona -Túri Diána²
 1 Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium, Mátrafüred

2 Eötvös József Középiskola, Heves

Bevezetés

Munka célja:

A Mátra hegyi rétejin zajló természetvédelmi kezelések hatásának vizsgálata a pókközösségekre
 A terület pókfaunisztikai felmérése

Gyűjtőhely: Mátra Tájvédelmi Körzet

Mintaterületek:

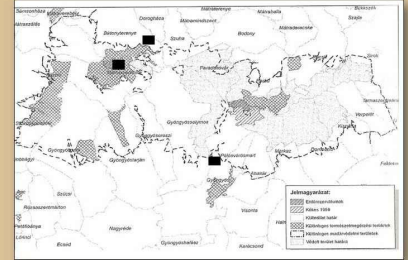
Sztepprétek
 Mocsárrétek
 Veres-csenkeszes rétek
 Kékperjés rétek

Gyűjtési módszerek:

Duplaedényes talajscapdával
 Fűhálózással
 2007-2012 között

Statisztikai módszerek:

Shannon-Wiener és Berger-Parker diverzitási indexek
 Jaccard hasonlósági index
 Guild kompozíció

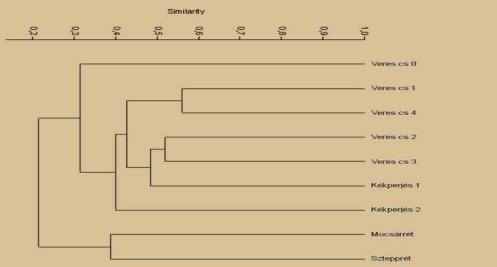

Gyűjtési helyek A Mátra Tájvédelmi Körzet térképén

Kezelés típusa	Gyűjtőhely	Élőhely típusa	Diverzitási értékek	
			Shannon-Wiener	Berger-Parker
Szárzúzás	Fallóskút	Veres csenkeszes rét	2.48	0,23
		Kékperjés rét	2.29	0,35
Kaszálás	Fallóskút	Veres csenkeszes rét	2.40	0,28
		Kékperjés rét	2.56	0,23
		Veres csenkeszes rét	2.49	0,17
		Veres csenkeszes rét	2.40	0,23
	Sár-hegy	Sztepprétek	1.85	0,55
Kontrol	Sár-hegy	Mocsárrét	2.26	0,35
		Sztepprétek	1,47	0,47

Eredmények

- A kezelt rétek pókközösségeinek diverzitási értéke nagyobb volt, mint a kontrol réteken.
- A kezelt rétek faj - és egyedszámban is kiemelkedőbbek voltak.
- A kaszált területen a kékperjés rétek esetében a Shannon-Wiener diverzitás nagyobb volt, mint a szárzúzott réteken
- A veres csenkeszes rétek esetében a Berger-Parker diverzitás mutatott nagyobb értéket a kaszált réteken.
- A kaszált réteken a nappali ragadozók domináltak a szárzúzott réteken a karoló pókok.
- A Jaccard index szerint legnagyobb különbség a kaszált és szárzúzott veres csenkeszes rétek pókközösségei között volt megfigyelhető.

Cluster analízis. A különböző élőhelyek pókközösségeinek hasonlósági indexe

Élőhely típusa	Kezelés típusa	T	Kh	Th	Nv	Év	K	U
Kékperjés rét	Szárzúzás	0	0	2	6	3	7	1
	Kaszálás	0	3	3	7	0	5	3
Veres csenkeszes rét	Szárzúzás	0	2	1	6	3	8	2
	Kaszálás	0	4	1	8	2	5	1
	Kaszálás	0	4	0	7	1	4	1
	Kaszálás	0	3	1	6	1	6	0
Sztepprétek	Kontrol	3	1	2	12	6	9	0
	Kaszált	3	0	3	7	5	3	0

A fajszám alakulása a vadászati stratégia szerint a különböző kezelési fázisokkal érintett élőhelyeken. T-támazók, Kh-kerekhálósok, Th-térhálósok, Nv-nappali vadászok, Év-éjeli vadászok, K-karoló pókok, U-ugrópókok.

Fotó: Magos Gábor
 Eresus kollari

Nemesia pannonica

Következtetés

A pókok érzékenyen reagálnak a környezeti tényezők és az élőhely strukturális változására. A különféle kezelések - mint a kaszálás - hatással vannak a közösségek összetételére, ugyanis minél nagyobb a növények magassága, annál több pókfaj található a területen. A florisztikai sokféleség illetve a növekvő fajszám hozzájárul a diverz habitat kialakulásához, mely a pókközösségek fajszámának növekedését eredményezi. A pókok vizsgálata ezért elengedhetetlen a tájhasználat lényegének megértéséhez és a gyepterkezelések megfelelő koordinálásához.